

GUTS in onderbouw havo en vwo
Gedifferentieerd Uitdagen van Talent op School
 Wolfert Tweekollegiaal Rotterdam

<p>Beschrijving van het arrangement</p>	<p>Leerlingen zijn niet getalenteerd, leerlingen hebben talenten! Het vergt 'guts' (leef, durf, moed) van de leerling om op zoek te gaan naar de eigen talenten. Dit kost immers tijd en moeite. Aan de andere kant is er niks leukers dan ergens echt goed in te zijn en daarvoor erkenning te krijgen.</p> <p>GUTS gaat uit van de natuurlijke ambitie van <i>iedere</i> leerling: iedere leerling wil ergens goed in zijn. De interesse van de leerlingen is daarbij het startpunt: de leerling kiest de vakken waarin hij of zij graag extra uitgedaagd wil worden en waarin hij of zij een 8, een 9, of zelfs een 10 kan halen.</p> <p>Om de doelen te kunnen bereiken worden leerlingen uit de onderbouw havo en vwo op verschillende manieren ondersteund. Leerlingen krijgen een talentcoach met wie zij een aantal maal per jaar spreken over keuze en voortgang in de gekozen talentvakken en zij krijgen wekelijks extra lessen in hun 'GUTS-vakken'. Behalve talentontwikkeling is het idee achter de 'GUTS-lessen' dat de intrinsieke motivatie voor school positief wordt beïnvloed. Door juist veel tijd te steken in gekozen 'GUTS-vakken' in plaats van het accent te moeten leggen op het verbeteren van zwakke vakken, is de leerling relatief veel tijd bezig met vakken waarvoor hij gemotiveerd is.</p> <p>Concreet: De leerlingen (uit klas 1 en 2) kiezen in totaal twee vakken per jaar waarvoor zij GUTS-talentmiddagen volgen (één vak voor de kerst en één vak na de kerst). De hieraan gekoppelde lessenreeks wordt op acht alternerende dagen in blokken aangeboden. De leerlingen van havo en vwo zitten per leerjaar door elkaar, na de kerst zitten leerlingen van de verschillende leerjaren gemengd. Bij de lessen dient een duidelijk einddoel/leerdoel te zijn en er komen <i>higher order thinking</i>-activiteiten aan bod.</p> <p>De GUTS-lessen worden niet becijferd, wel komt er een eindpresentatie voor ouders en jaargenoten.</p> <p>In cursusjaar 2015-2016 zal het GUTS-programma uitgebreid worden naar leerjaar 3.</p>
<p>Toegevoegde waarde van dit arrangement voor leerlingen</p>	<p>Het accent ligt bij GUTS op de zelfontplooiing van de leerlingen. Op deze school kunnen nieuwsgierige en actieve leerlingen in een internationaal georiënteerde leeromgeving aan de slag. Doordat leerlingen in staat worden gesteld hun talenten te ontdekken en daarmee concreet aan de slag gaan, kunnen hun talenten tot bloei komen. Zodra leerlingen 'eigenaar' worden van hun eigen talenten zullen ze er met meer plezier en volharding aan (blijven) werken: <i>No Guts, no Glory!</i></p> <p>Leerlingen ontdekken door GUTS dat ze meer in huis hebben dan ze dachten; dit vergroot hun zelfkennis en zelfvertrouwen. De prestaties zullen daardoor over de hele lijn beter worden.</p>
<p>Schoolgegevens</p>	<p>Wolfert Tweekollegiaal heeft in totaal 1125 leerlingen, 425 leerlingen volgen tweekollegiaal havo; de overigen vwo.</p> <p>Meer informatie: tweekollegiaal@wolfert.nl</p> <p>Contactpersoon: Niek van Maaren</p>

Arrangement in beeld

Het arrangement van Wolfert Tweetalig sluit aan bij het kwadrant 'Verdiep je talent!': alle leerlingen verdiepen de vakken waar zij talent in hebben.

Beleid

Visie

De school wil de talentontwikkeling bij alle leerlingen bevorderen. Daarnaast wil de school weg van de zesjes cultuur, en met leerlingen toewerken naar 'de norm is een 7- cultuur' en zo 'opstaan tegen zittenblijven'. Daarom vraagt de school bij de overgang van de ene naar de andere klas een 7 gemiddeld. GUTS en de norm van een 7 gemiddeld benadrukken dat het gaat om differentiatie bij elke leerling: het is oké om een paar zessen te halen, dat is geen schande, zolang daar een aantal goede prestaties tegenover staan.

De school wil bij leerlingen een attitude ontwikkelen waarin uitblinken wordt gewaardeerd. Het is leuk om ergens goed in te zijn en daar een hoog cijfer voor te halen, maar het behalen van een hoog cijfer is niet eenvoudig. Het vergt doorzetten juist op momenten dat het tegenzit!
Interne motivatie komt voort uit de keuze en externe motivatie wordt opgewekt door het cijfer. De zeven die de school als gemiddelde vereist is de stok achter de deur om door te gaan als het even tegenzit.

Welke vraag heeft geleid tot dit arrangement?

- Hoe kan je ervoor zorgen dat alle leerlingen de kans krijgen en uitgedaagd worden om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen?
- Hoe kan je de leerlingen uitdagen om net dat beetje extra te geven? Hoe ontwikkel je een mentaliteit van uitblinken 'mag' en doorzetten, volharden 'moet' wanneer het een keertje tegenzit?
- Het GUTS-arrangement draagt bij aan de visie op onderwijs van de school. Hoe kan de verdere uitwerking van dit arrangement bijdragen aan het behouden van de status 'excellente havoschool'?

Determineren	GUTS is niet alleen voor de toptalenten. De nadruk ligt binnen de school juist op talentontwikkeling voor iedereen. Alle leerlingen doen mee aan GUTS!
Inbedding	<p>GUTS is vooralsnog voor leerlingen uit de onderbouw. In eerste aanvang is dit arrangement opgezet voor havoleerlingen, maar al snel zijn daar de vwo-leerlingen bij aangesloten.</p> <p>De school krijgt bij de invoering van GUTS ondersteuning van de universiteit Leiden. Twee promovendi houden prestaties en motivatie van leerlingen bij en interviewen leraren over voortgang van dit arrangement en richten zich daarbij op het thema 'leraargedrag en didactiek'.</p> <p>Op dit moment worden de GUTS-lessen acht keer per semester gedurende een blokkuur uitgevoerd. Dit stelt de roostercommissie van de school blijvend voor een grote uitdaging. Het betekent dat er door GUTS lesuitval is bij de reguliere lessen (consequenties voor leraren en leerlingen bovenbouw) waardoor er een groot beroep wordt gedaan op de flexibiliteit van allen.</p> <p>De groepen zijn klas- en niveau doorbrekend. In de loop van het cursusjaar zal de samenstelling van de groepen ook leerjaar doorbrekend zijn.</p>
Ontwikkelpunten	<p>De school heeft meerdere ontwikkelpunten, hieronder een aantal voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe kan GUTS verder ontwikkeld worden met wellicht nog meer keuzevakken? • Hoe kan GUTS ook in de bovenbouw havo en later ook in de bovenbouw vwo uitgevoerd gaan worden? • Hoe kunnen ouders en onderwijspartners nog meer betrokken worden bij GUTS? • In hoeverre dient GUTS nog meer digitaal ondersteund te worden (bijvoorbeeld het wel/niet inzetten van laptops bij het onderwijs)?
Praktijk	
Leraren	<p>Uit elke vakgroep worden leraren en stagiaires gekozen die de GUTS-lessen verzorgen. In de toekomst zullen nieuwe leraren mede geselecteerd worden op het leveren van een bijdrage aan GUTS, vanzelfsprekend moeten ze ook de waarde (en bijbehorende mentaliteit) van dit arrangement onderschrijven.</p> <p>De leraren leveren een deel van hun reguliere lestijd in. Die tijd wordt immers ingeroosterd om GUTS uit te voeren. De leraren zullen hierdoor inventief met de beschikbare tijd voor de reguliere lesstof om moeten gaan. Vanuit de betrokken universiteit krijgen leraren extra scholing en ondersteuning op het gebied van didactiek en de ontwikkeling van lesmateriaal. Het gaat hierbij vooral om het leren ontwikkelen van open opdrachten.</p> <p>Er is een samenwerking tot stand gebracht met een partnerschool. Het personeel van beide scholen komt samen in overleg op geormerkte studiedagen waarbij GUTS op de agenda staat.</p>
Onderwijsprogramma	<p>Het onderwijs op de school en binnen GUTS gaat uit van uitdagende, activerende didactiek en is gebaseerd op het principe van UVAL (uitdagend vakonderwijs voor alle leerlingen). Het gehele onderwijs daagt leerlingen uit op zoek te gaan naar hun sterke punten. Tijdens GUTS kunnen leerlingen aan de hand van eigen leervragen en door open opdrachten hun talenten ontdekken en verder uitbouwen.</p> <p>Onderwijs op maat, zoveel mogelijk maatwerk voor leerlingen is het uitgangspunt. GUTS is op dit moment ingebed in het reguliere programma voor leerlingen in klas 1 en klas 2 havo en vwo. Er is differentiatie mogelijk binnen klassenverband in</p>

	inhoud, tempo en leerstijl. De norm van een zeven stimuleert talentontwikkeling zonder dat het de leerlingen onnodig onder druk zet en faalangstig maakt. De bedoeling is dat GUTS klas, niveau en leerjaar doorbrekend zal werken.
Leerlingen	De leerlingen worden gestimuleerd om te werken aan hun talenten en om steeds dat beetje extra te leveren. Vanaf de brugklas moeten de leerlingen aan een hogere bevorderingsnorm voldoen om over te gaan naar de volgende klas. Ze moeten gemiddeld minimaal een zeven halen op het eindrapport. Een zes is nog steeds voldoende voor elke schoolvak maar moet dus gecompenseerd worden met een acht of een negen voor een ander vak om het gemiddelde van minimaal een zeven te halen. De leerlingen zijn enthousiast over het werken binnen GUTS!
Belonen en certificeren	Op dit moment zijn er voor het arrangement GUTS geen speciale certificaten in gebruik. Wellicht dat dit in de toekomst wel wordt uitgewerkt? De eindpresentatie voor ouders en jaargenoten, aan het einde van een GUTS periode, geven leerlingen een podium om te laten zien wat ze geleerd en gepresteerd hebben.
Samenwerken en doorstromen vervolgonderwijs (HBO en WO)	
De invoering van het onderwijsconcept GUTS wordt ondersteund door wetenschappelijk onderzoek van de universiteit Leiden. Het onderzoek richt zich zowel op leerlingen als op leraren. Tevens organiseert deze universiteit studiedagen voor leraren en begeleidt de leraren bij het (leren) ontwikkelen van specifiek lesmateriaal en het coachen van individuele leerlingen. Met het oog op de doorstroom richting vervolgonderwijs werkt de school samen met een hogeschool (stages voor excellente bovenbouwleerlingen en deelname aan honoursprogramma) en een universiteit (bovenbouwleerlingen die meedoen aan een honoursprogramma).	
Tips voor startende scholen	
<ul style="list-style-type: none"> • Creëer draagvlak en ondersteun de voorgenomen koers met visie en beleid. • Faciliteer de vakgroepen in tijd. • Geef duidelijke achtergrondinformatie en instructie aan de roostercommissie. 	

